

6 APRIL 2014 – VIJFDE ZONDAG IN DE VEERTIGDAGENTIJD

EERSTE LEZING

EZECHIEL 37, 12-14

Zo spreekt God de Heer: „Ik ga uw graven openen; in massa's zal Ik u uit uw graven wegvoeren en u brengen naar de grond van Israel. En wanneer Ik dan uw graven geopend heb, en u in massa's zal hebben weggevoerd uit uw graven, zult Gij weten dat Ik de Heer ben. Mijn geest zal Ik over u uitstorten en gij zult leven; Ik zal u vestigen op uw eigen grond en gij zult weten dat Ik de Heer ben: wat Ik zeg, dat volbreng Ik!” Zo luidt de godsspraak van de Heer.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE ROMEINEN 8, 8-11

Broeders en zusters,

Zij die zelfzuchtig leven, kunnen God niet behagen. Maar uw bestaan wordt niet beheerst door de zelfgenoegzaamheid, maar door de Geest, omdat de Geest van God in u woont.

Zou iemand de Geest van Christus niet hebben, dan behoort hij Hem niet toe. Als Christus in u is, blijft wel uw lichaam door de zonde de dood gewijd, maar uw geest leeft, en als de Geest van God die Jezus van de doden heeft opgewekt, in u woont, zal hij die Christus Jezus van de doden heeft doen opstaan, ook uw sterfelijk lichaam eenmaal levend maken door de kracht van zijn Geest, die in u verblijft.

EVANGELIE

JOHANNES 11, 1-45

(hier in de korte versie 3-7.17.20-27.33b-45)

In die tijd stuurden de zusters van Lazarus aan Jezus de boodschap: „Heer, hij die Gij liefhebt, is ziek.” Toen Jezus dit hoorde, zei Hij: „Deze ziekte voert niet tot de dood, maar is om Gods glorie, opdat de Zoon Gods er door verheerlijkt moge worden.”

Jezus hield veel van Marta, haar zuster en Lazarus. Toen Hij dan ook hoorde dat Lazarus ziek was, bleef Hij weliswaar nog twee dagen ter plaatse, maar daarna zei Hij tot zijn leerlingen: „Laat ons weer naar Judea gaan.”

Bij zijn aankomst bevond Jezus dat Lazarus al vier dagen in het graf lag.

Zodra Marta hoorde dat Jezus op komst was, ging zij Hem tegevoet; Maria echter bleef thuis. Marta zei tot Jezus: „Heer, als Gij hier waart geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn. Maar zelfs nu weet ik dat wat Gij ook aan God vraagt, God het U zal geven.” Jezus zei tot haar: „Uw broer zal verrijzen.” Marta antwoordde: „Ik weet dat hij zal verrijzen bij de verrijzenis op de laatste dag.” Jezus zei haar: „Ik ben de verrijzenis en het leven. Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is het gestorven, en ieder die leeft in geloof aan Mij, zal in eeuwigheid niet sterven. Geloof jij dit?” Zij zei tot Hem: „Ja, Heer, ik geloof vast dat Gij de Messias zijt, de Zoon Gods, die in de wereld komt.”

Toen doorliep Hem een huivering en diep ontroerd sprak Jezus: „Waar hebt gij hem neergelegd?” Zij zeiden Hem: „Kom en zie, Heer.” Jezus begon te wenen, zodat de joden zeiden: „Zie eens hoe Hij van hem hield.” Maar sommigen onder hen zeiden: „Kon Hij, die de ogen van een blinde opende, ook niet maken dat deze niet stierf?” Bij het graf gekomen overviel Jezus opnieuw een huivering.

Het was een rotsgraf en er lag een steen voor. Jezus zei: „Neemt de steen weg.” Marta, de zuster van de gestorvene, zei Hem: „Hij riikt al, want het is reeds de vierde dag.” Jezus gaf haar ten antwoord: „Zei Ik u niet, dat als gij gelooft ge Gods heerlijkheid zult zien?” Toen namen ze de steen weg. Jezus sloeg de ogen ten hemel en sprak: „Vader, Ik dank U dat Gij Mij verhoord hebt. Ik wist wel, dat Gij Mij altijd verhoort, maar omwille van het volk rondom Mij heb Ik dit gezegd, opdat zij mogen geloven, dat Gij Mij gezondend heb.” Na deze woorden riep Hij met luide stem: „Lazarus, kom naar buiten!” De gestorvene kwam naar buiten, voeten en handen met zwachtels gebonden en met een zweetdoek om zijn gezicht. Jezus beval hun: „Maakt hem los en laat hem gaan.” Vele joden, die naar Maria waren gekomen en zagen wat Hij gedaan had, geloofden in Hem.

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting

's Hertogenbosch, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

– Jean BASTIAENS –

Geloven in Jezus is verrijzen met Jezus

OOK OP DEZE VIJFDE ZONDAG van de veertigdagentijd biedt de liturgie ons een rijk gevuld menu aan. Want de mens leeft niet van brood alleen, maar van elk woord dat GOD tot ons gesproken heeft. Dat heeft Jezus in zijn eigen 'veertigdagentijd', in de woestijn, beleefd (zie Matteüs 4, 5). Ook wij mogen het beleven. Laten we daarom ruimhartig zijn en ons hart openen voor de lezingen van deze zondag, ook wanneer ze langer uitvallen dan we gewoon zijn.

De drie lezingen spreken ons over de misleidende gestalte van de dood. De 'dood' is niet het eindpunt van ons leven, maar juist het middelpunt. De dood waart overal: in ons leven als ballingen (eerste lezing), in ons zelfzuchtige en zelfgenoegzame leven (tweede lezing), in onze gelatenheid ten aanzien van de macht van de dood (evangelielezing). Maar GOD verzet zich tegen deze dood: Hij wil dat de ballingen zich herpakken, dat ze weer geloven in een toekomst, dat hun uitgetelde beenderen tot leven komen en zich oriënteren op een nieuw leven 'op eigen grond'. Paulus benadrukt dat de Geest van GOD ons doet leven, zelfs wanneer ons lichaam aan de dood gewijd blijft. Dat zijn sterke teksten, die elk fatalistisch levensgevoel in ons in de kiem smoren.

Ook Jezus verzet zich tegen de alomtegenwoordige macht van de dood. Want de dood maakt mensen moedeloos, radeloos, eenzaam en cynisch. Wanneer Jezus voor het graf van zijn geliefde vriend Lazarus staat, ontsteekt Hij in toorn en is Hij verontwaardigd. Hij weent. Moet Hij die gekomen is om mensen in het volle leven te plaatsen, toezien hoe de dood zijn werk tenietdoet? Daarom zal Hij de dood ontmaskeren: „Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven.” Dat is de paradox van het evangelie van deze zondag: Jezus kan niet voorkomen dat mensen doodgaan, maar Hij kan wel de macht die de dood over mensen heeft tenietdoen.

Wanneer Jezus voor het graf van Lazarus staat, is het alsof we een voorschot krijgen op wat Hem zelf zal overkomen. Lazarus ligt in een rotsgraf en een steen verspert de toegang. Wanneer Jezus daar verschijnt, gingen er al drie dagen voorbij sinds Lazarus' dood. Zoals Jezus door de Vader uit de dood zal worden opgewekt – zoals je iemand uit zijn slaap wekt – zo zal Jezus ook Lazarus uit zijn doodsslaap wekken. Want wie in Jezus gelooft – als een levenswijze, als een bestaan dat zich richt op het doen van de wil van de Vader – die zal „in eeuwigheid niet sterven”. Dat is althans de zekerheid die Jezus aan Marta meegeeft.

Het verhaal over de opwekking van Lazarus is niet de zoveelste aflevering van *De Fabeltjeskrant*. Wanneer we de tekst lezen en voorstellen als een miraculeus verhaal, missen we de bal. Het gaat hier niet om een wonderverhaaltje – leuk om te lezen, maar bezijden de realiteit. Waar gaat het dan wel over? Het gaat over de kracht van het geloven in Jezus. Wie Jezus leert kennen en Hem aanvaardt als de gids naar „leven in overvloed” (Johannes 10, 10), die wordt ontrukkt aan de macht van de dood. Dat betekent niet dat we niet meer sterven. Het betekent dat we de dood anders gaan bekijken, juist omdat we mee opgenomen worden in het *leven* wekkende leven van Jezus. Ook al blijft de dood het middelpunt van ons leven – mensen blijven sterven en ook wij zullen eenmaal sterven – we zijn er niet langer door geobsedeerd omdat we in Jezus de kracht van de opstanding ervaren hebben. Jezus doet mensen opstaan uit alles wat dood is: Hij geneest mensen, Hij doet de kromgebogene rechtop staan, Hij brengt de bezetene weer bij zichzelf, Hij schenkt de uitgestotene weer een thuis, enzovoorts. En bovenal, Jezus vergeeft en heelt daardoor de diepste wonden. Hij vergeeft Simon Petrus die Hem verraadt. Hij vergeeft de rijke die alleen voor zichzelf leeft. Hij vergeeft tollenaars, zondaars, hoeren. En die vergeving brengt mensen weer tot leven. Wie Jezus leert kennen en opneemt in zijn leven, zal de ervaring opdoen dat Jezus ons opricht telkens wanneer we gevallen zijn.

Om de tekst niet verkeerd te interpreteren als een miraculeus verhaal, bedacht Johannes iets slims. Want het tot leven wekken van Lazarus gebeurt pas aan het einde. Wat eraan voorafgaat zijn gesprekken. Eerst is er het gesprek tussen Jezus en zijn leerlingen. Die willen Jezus ervan weerhouden om weer naar de omgeving van Jeruzalem te gaan – veel te gevaarlijk! Maar Jezus wijkt niet voor de macht van de dood. Want wie het licht in zich heeft, hoeft niets te vrezen. Toch begrijpen de leerlingen niet wat Jezus bedoelt wanneer Hij spreekt over de opwekking van Lazarus. Ook zij moeten nog loskomen van een miraculeuze interpretatie. Vervolgens is er het gesprek tussen Jezus en Marta. Het is opmerkelijk dat Marta beter dan de leerlingen begrijpt waar Jezus op aanstuurt. De dood mag de dood zijn, maar Jezus is „de verrijzenis en het leven” en dat gelooft Marta.